

Тања Ступар Трифуновић

УБИСТВО

Када су ме привели, рекао сам им истину, нисам га убио, али драго ми је што је мртав. Био сам им сумњив. Тројица су ме испитивала, прво двојица па касније један сам. Тај је био најупорнији да све лијепо признам, поновио сам му да сам све признао одмах на почетку – да га нисам убио, али бих волио да јесам. То као да би њега додатно нахајдало, кренуо би опет оно своје једно те исто са новим жаром. Како знају да смо били у лошим односима, како имам мотив, добро, нисам једини. Гурнуо ми је под нос фотографије, загледао сам се, неко га је баш мајсторски удесио. Након четири сата разговора у којем сам по ко зна који пут испричао како сам провео тај дан када је њега неко заклао на макадамском путу сто метара од главне цесте, рекао сам изнервирано или ме затварајте или пуштајте. Уморио сам се од свега.

Истина је, био сам близу када се то десило, морао сам бити близу јер сам жибио свега километар одатле, и да, прошао сам то јутро колима цестом, али нисам био сам и нисам имао времена никог убијати чак иако ми је било успут. Са мном су били жена и комшија Ницо, он је морао до поште у центру села, а ми смо журили по пиће и хљеб у сеоску продавницу јер је сину био осамнаести рођендан и по подне је долазила породица и његово друштво да прославимо. Код куће ме је чекало јагње набијено на ражањ. Требало је да га испечем. То је све узимало вријеме. Касније сам већ био припит. Руке ми се тресу годинама, имам реуму, немам снаге у њима за прецизне резове, а он је удешен вјешто. Ни јагње ја нисам клао, звао сам комшију Перу да га закоље и одере. Питао сам их јесу ли и њима страшне јагњеће очи када се онако избече, стално су мотриле на мене док сам окретао ражањ. Пуно је смрти у том погледу.

Био је то трећи пут да сам привођен и први пут да ме нису тукли, можда им је било жао јер, иако ми је било педесет година, изгледао сам као старац. Први пут су ме привели у младости, био сам једва пунољетан, тад су ме добро набубали. Ишао сам на утакмицу, правили смо нека срања по граду, и ми и они други, али ми смо им се мање свиђали па смо добили више батина од полиције. Други пут је било нешто политички. Глупост нека. Лануо сам нешто против једног главешине, а тад се то није смјело. Био сам пет мјесеци затворен, због двије ријечи. Нећу да их говорим, присјеле су ми. Е тај што је сад убијен, он ме је испитивао и тукао сатима, главешина му је био близак рођак, а ја сам био син жене која се није хтјела удати за њега него за *ништар* од мог оца. Не знам како се није умарао, као да је ђаво ушао у њега и давао му снагу, био сам рушилац и подривач система о којем нисам имао појма. Још један је био с њим, тај је исто отуд, из села крај нашег, он би ту и тамо ударио, али пуно слабије, када би овај стао да запали цигару. Пропишао сам крв како ми је и обећао, а ја сам њему обећао да ћу га одробијати. То ме је коштало додатних батина, али нисам заборавио на обећање.

Чекао сам га. Шуњао сам се као животиња око њега годинама. Били смо родом из истог краја. Зна он колико тамо има гудуре у којој се може лако нестати. Пазио се. Није никад ишао сам, није често свраћао у село. Како је старио, постајао је све

нервознији. Нисам га само ја пратио. Много је звијери ишло за његовим трагом. Њушили смо га и он је нас. Како су године одмицале, у нама је било све мање страха, а све више бијеса. У њему је растао страх, а бијес је испразнио ударајући по људским тијелима као по мјешинама. Једном ми је био сасвим близу, чекао сам га у мраку и да му тад није наишао син, убио бих га.

Утом је избио рат и, по несрећи, били смо на истој страни, у истим униформама. Чинило ми се нечасним да га тад убијем. Одлучио сам да сачекам да рат прође, ако останемо живи – биће мој. Све сам испланирао, урадићу то чим рат стане, у оном ровитом времену још крхког мира и безакоња које остане као сјенка сваког рата. Све се лијепо намјестило. Он се након рата пензионисао и вратио у село, жена га је оставила, дјеца га нису посјећивала, у селу га нису вољели јер нико не воли бившег полицајца батинаша, тако да није имао друштво. Сваког јутра је шетао сам у исто вријеме цестом, па макадамом уз борову шуму. Иглице са борића су се просуле по бијелом путу, то сам упамтио са фотографије, те иглице у његовој усиреној крви и бијеле патике на ногама и плаву тренерку и врх ћелаве главе, а качкет је одлетио мало даље.

Примијетио сам да се мало опустио приликом наших сусрета у селу. И у рату смо се често сретали, климнули бисмо главом и свако би отишао својим путем. Понекад смо мијењали један другог на стражи, то је било идеално мјесто да га упуцам, а пошто нисам, помислио је да сам му опростио, да нас је рат помирио. Није знао да је то било само мало дуже примирје. Као и сваки други рат, и овај наш је подразумијевао примирја и још крвавије наставке. Спремао сам се за наставак. Дани су одмицали, разрађивао сам план, све се чинило лаким и једноставним. Прићи и пуцати, завршити ту ствар, послије само отићи. Постојао је само један проблем, ја сам био отац троје мале дјеце и ухватио сам себе како све одлажем због њих. Шта ако ме ухапсе, вријеме је било тешко. Жена и ја смо и заједно једва издржавали, она је била са дјецом и током сезоне поспремала куће викендашима, а ја сам послом често одлазио из села. Радио сам у оближњем граду и по другим мјестима у околини. Људи су се послије рата враћали и поправљали разрушене куће, био сам причени мајстор. Док сам се пентрао по скелама, замишљао сам често тај дан када ћу му вратити за бол у костима и оно његово искежено лице док понавља *нишшарија од нишшарије*. Понижење је било оно што му нисам могао опростити док сам лежао склупчан на поду просторије у којој ме је ударао и док исто тако лежим склупчан у свом кревету годинама послије. По цијелом тијелу ме је пекло понижење, плазило је по мени као врелина по бијелој, усољеној јагњећој кожи.

Тог јутра када је најмлађи син напунио осамнаест година, тијелом ми је прошла пријатна дрхтавица. Дошло је вријеме. Бојао сам се све ове године, док сам чекао и одлагао његову смрт, да се не разболи, да напрасно не умре па да му не стигнем пресудити и наплатити све оне батине од којих се никад нисам опоравио. Чини ми се да сам га хранио собом. Он је био све виталнији, ја сам се сушио и старио. Зуби су ми почели испадати, коса се прориједила, очи упале, погрбио сам се и нисам више личио на оног пријашњег високог и јаког човјека који се волио потући по кафанама и сеоским фештама. Сва моја преостала снага увијала се као змија око предстојећег догађаја – сачекати га ујутро у шуми када буде ишао да шета и убити га.

Побјећи кроз шуму кући. У шуми има један процијеп међу стијенама, узак и дубок, када бациш камен не чујеш гдје падне, ту ћу бацити пиштољ. Пиштољ сам набавио у рату, чувам га годинама. У шуми ујутру нема никог. Осјећао сам пријатан мирис борића у носу и лакоћу корака који газе по тепиху од борових иглица, све је свечано и тихо, осим птица. Оне се дозивају кроз шуму и ја дозивам у глави све године бијеса које ћу сасути у његово тијело и осјетићу олакшање. Човјек сам који држи до обећања. То знају моја дјеца, породица и пријатељи. Толико пута сам све замислио да је било живо и опипљиво, могао сам осјетити мирис боровине и чути његове кораке како се приближавају и срце како ми удара. Прије него што бих припуцао, сачекао бих онај тренутак да ме угледа и да му се у очима настани страва закланог јагњета.

Дошао сам кући растерећен и празан. У мени није било ничег, осим оних слика његовог пререзаног врата као да је и мој живот сав исцурио туда и згрудвао се скупа са боцкавим иглицама. Пустили су ме. Рекли су да ће ме можда опет позвати ако буде потребе, али нису.